

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/54862,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-II-wojna-swiatowa-w-stosunkach-polsko-ukrains.html>
03.03.2026, 11:22

Strona znajduje się w archiwum.

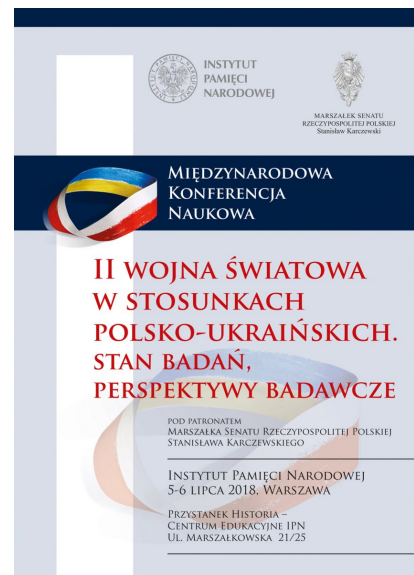

Międzynarodowa konferencja naukowa „II wojna światowa w stosunkach polsko-ukraińskich – stan badań, perspektywy badawcze” – Warszawa, 5-6 lipca 2018

05.07.2018

Z okazji 75. rocznicy Zbrodni Wołyńskiej Instytut Pamięci Narodowej zorganizował na Przystanku Historia przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie międzynarodową konferencję naukową „II wojna światowa w stosunkach polsko-ukraińskich – stan badań, perspektywy badawcze”.

W dniach 5-6 lipca 28 historyków z Polski i zagranicy (Ukrainy, USA i Niemiec) dyskutowało nad zagadnieniem relacji polsko-ukraińskich w okresie II wojny światowej.

Podczas uroczystego otwarcia konferencji prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek przypomniał:

- XX wiek rozpoczął się dla nas Wielką Wojną, z tej wojny wyrosła nasza niepodległość. U jej progu między Polakami i Ukraińcami połała się krew we Lwowie, w Przemyślu oraz na wielu innych frontach. (...) Potrzeba prawdy jest fundamentem relacji między narodami. Mam nadzieję, że niniejsza konferencja stanie się drogą do jej osiągnięcia.

Wydarzenie zostało objęte patronatem Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Stanisława Karczewskiego. List w jego imieniu odczytała senator Małgorzata Kopiczko.

Najboleśniej w pamięci historycznej Polaków i Ukraińców zapisały się wydarzenia z pierwszej połowy XX wieku, a zwłaszcza z okresu drugiej wojny światowej. Ówczesne wzajemne relacje stanowią z pewnością najtragiczniejszy w skutkach i najtrudniejszy do zrozumienia rozdział w najnowszej historii obu społeczeństw i narodów. Znalazło to potwierdzenie m.in. w historycznych już oświadczeniach prezydentów Polski i Ukrainy, uchwałach polskiego Sejmu i Senatu oraz Rady Najwyższej Ukrainy – napisał w liście marszałek Stanisław Karczewski.

Pierwszego dnia konferencji zaproszeni naukowcy skupili się w swoich wystąpieniach wokół tematów związanych z koncepcjami ideologicznymi ukraińskiego integralnego nacjonalizmu, genezą konfliktu polsko-ukraińskiego, a także losami duchowieństwa różnych wyznań w jego trakcie. Przedstawiono także nowe ustalenia i perspektywy badawcze, jak również dokonano przeglądu stanu badań dotyczących konfliktu polsko-ukraińskiego w ujęciu historiografii polskiej, ukraińskiej, rosyjskiej oraz niemieckiej. Zaprezentowano m.in. aktualne wyniki badań nad liczebnością ofiar zbrodni nacjonalistów ukraińskich oraz zwrócono uwagę na znaczenie terminologii dotyczącej ludobójstwa w ujęciu prawa międzynarodowego i na totalitarne cechy ideologii OUN-UPA.

PROGRAM

5 lipca 2018

9.30–9.45 Uroczyste otwarcie konferencji

9.45–11.05 Panel I: Geneza konfliktu

Część 1

- 9.45–10.05

Dr hab. Andrzej Zięba (UJ), *Stosunki polsko-Ukraińskie w II RP – stan badań*

- 10.05–10.25

Prof. Hiroaki Kuromiya (Indiana University, Bloomington), *The „Polish Question” in Soviet Ukraine before WWII*

- 10.25–10.45

Prof. Ołeksandr Zajcew (Ukraiński Katolicki Uniwersytet, Lwów), *Польща і поляки в концепціях українського інтегрального націоналізму міжвоєнної доби* (Polska i Polacy w koncepcjach ukraińskiego integralnego nacjonalizmu w okresie międzywojennym)

- 10.45–11.05

Dyskusja

11.05–11.20 Przerwa kawowa

11.20–13.00 Panel I: Geneza konfliktu

Część 2

- 11.20–11.40

Prof. dr hab. Zbigniew Zaporowski (UMCS), *Wołyń w II Rzeczypospolitej – stan badań*

- 11.40–12.00

Prof. Mykoła Kuczerepa (Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Łuck), *Stosunki polsko-ukraińskie na Wołyniu 1921–1939 w historiografii ukraińskiej*

- 12.00–12.20

Prof. Wołodymyr Baran (Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Łuck), *Polacy i Ukraińcy pod okupacją sowiecką (1939–1941) – stan badań*

- 12.20–12.40

Prof. Władysław Hrynewycz (Instytut Badań Politycznych i Narodowościowych NAN Ukrainy, Kijów), *Інкорпорація Західної України до СРСР, 1939–1941: Особливості радянської національної політики* (Inkorporacja Ukrainy Zachodniej do ZSRR 1939–1941: cechy sowieckiej polityki narodowościowej)

- 12.40–13.00

Dyskusja

13.00–14.00 Przerwa

14.00–15.20

Panel II: Historiografia relacji polsko-ukraińskich okresu II WŚ

- 14.00–14.20

Dr hab. Jan Pisuliński (prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego), *Konflikt polsko-ukraiński w polskiej historiografii*

- 14.20–14.40

Dr Aleksander Gogun (Freie Universität, Berlin), *Невнимание к соседям. Польско-украинский конфликт в годы Второй мировой войны в немецкой и российской историографии* (Lekceważenie sąsiadów. Konflikt polsko-ukraiński podczas II wojny światowej w historiografii rosyjskiej i niemieckiej)

● 14.40-15.00

Prof. Ihor Iliuszyn (Kijów), *Konflikt polsko-ukraiński w historiografii ukraińskiej*

● 15.00-15.20

Dyskusja

15.20-15.40 Przerwa kawowa

Godz. 15.40-16.40

Panel III: Kwestie prawno-teoretyczne

● 15.40-16.00

Prof. dr hab. Marek Kornat (IH PAN), *Nowe zbrodnie, nowe pojęcia w XX wieku*

● 16.00-16.20

Prof. dr hab. Piotr Madajczyk (ISP PAN), *Czystki etniczne i totalitaryzmy (zbrodnie wołyńska jako element totalitarnej ideologii OUN-UPA)*

● 16.20-16.40

Dyskusja

16.40-17.00 Przerwa kawowa

17.00-18.40

Panel IV: Ustalenia i perspektywy badawcze

Część 1

● 17.00-17.20

Ewa Siemaszko (Warszawa), *Straty ludności polskiej na Wołyniu w wyniku ludobójczych akcji OUN-UPA (1942-1944) - ustalenia aktualne*

● 17.20-17.40

Tomasz Bereza (IPN Rzeszów), *Projekt badawczy IPN: Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej (1939-1945) w dokumentach - prezentacja*

● 17.40-18.00

Prof. dr hab. Igor Hałagida (Uniwersytet Gdański), *Losy duchowieństwa greckokatolickiego i prawosławnego w trakcie konfliktu polsko-ukraińskiego - wyniki badań*

● 18.00-18.20

Ks. prof. dr hab. Józef Marecki (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Kraków), *Losy duchowieństwa rzymskokatolickiego w trakcie konfliktu polsko-ukraińskiego - wyniki badań*

● 18.20-18.40

Dyskusja

6 lipca 2018

9.00-10.20

Panel IV: Ustalenia i perspektywy badawcze

Część 2

● 9.00-9.20

Dr hab. Mirosław Szumiło (IPN, UMCS), *Konflikt polsko-ukraiński na Chełmszczyźnie w latach 1942-1947 – stan badań*

● 9.20-9.40

Prof. Leonid Zaskilniak (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Lwów), *Проблеми інтерпретації і термінології українсько-польського конфлікту в роки Другої світової війни* (Problemy interpretacji i terminologii konfliktu ukraińsko-polskiego w latach II wojny światowej)

● 9.40-10.00

Dr Serhij Kokin (Instytut Historii NAN Ukrainy, Kijów), *Організація і діяльність оперативних груп НКВС-НКДБ УРСР у 1944-1945 роках* (Organizacja i działalność grup operacyjnych NKWD-NKGB 1944-1945)

● 10.00-10.20

Dyskusja

10.20-10.40 Przerwa kawowa

10.40-12.20

Panel V : Ustalenia badawcze – studia przypadku

● 10.40-11.00

Dr Marcin Bukała (IPN Rzeszów), *Ofiary OUN-UPA w powiecie brzeżańskim w latach 1943-1945 w świetle dokumentów. Aktualne ustalenia i perspektywy badawcze*

● 11.00-11.20

Piotr Chmielowiec (IPN Rzeszów), *Zbrodnie bojówek ukraińskich dokonane na żołnierzach Wojska Polskiego i ludności cywilnej jesienią 1939 r. na Kresach Wschodnich II RP. Dotychczasowe wyniki kwerend archiwalnych*

● 11.20-11.40

Tomasz Bereza (IPN Rzeszów), *Przesiedleni znad Sanu – zamordowani nad Horyniem. Zbrodnie OUN-UPA dokonane na Polakach przesiedlonych w 1940 r. z sowieckiego pasa granicznego. Ustalenia na podstawie dotychczasowych kwerend archiwalnych*

● 11.40-12.00

Tomasz Róg (Cieszanów), *Mord pod Zatyłem koło Bełżca (16 czerwca 1944 r.)*

● 12.00-12.20

Dyskusja

12.20-13.20 Przerwa

13.20-14.40

Panel VI: Poszukiwania i pamięć

● 13.20-13.40

Dr Leon Popek (IPN), *Ekshumacje ofiar zbrodni OUN-UPA (dotychczasowe wyniki, wyzwania, perspektywy)*

● 13.40-14.00

Dr Damian Markowski (IPN), *Miejsca pamięci w Polsce i na Ukrainie związane z tzw. antypolską akcją OUN-UPA*

● 14.00-14.20

Prof. dr hab. Grzegorz Mazur (UJ), *OUN-UPA w ukraińskiej polityce historycznej*

● 14.20-14.40

Dyskusja

14.40–15.00 Przerwa kawowa

15.00–17.00

Panel VII: Dyskusja panelowa – stan badań i perspektywy badawcze

- Prof. Grzegorz Hryciuk (prof. Uniwersytetu Wrocławskiego)
- Prof. dr hab. Grzegorz Motyka (ISP PAN)
- Dr hab. Jan Pisuliński (prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego)
- Prof. Jurij Szapował (Instytut Badań Politycznych i Narodowościowych NAN Ukrainy, Kijów)
- Prof. Ihor Iliuszyn (Kijów)
- Prof. Leonid Zaskilniak (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Lwów)
- Moderator: dr hab. Mirosław Szumiło (IPN, UMCS)

17.00 Zakończenie konferencji

Pliki do pobrania

[Program konferencji „II wojna światowa w stosunkach polsko-ukraińskich – stan badań, perspektywy badawcze” \(pdf, 2.93 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)